

Strange the Dreamer, Laini Taylor
Copyright © 2017 by Laini Taylor

Toate drepturile asupra ediției în limba română
sunt rezervate Editurii EPICA

ISBN: 978-606-8754-64-2

București, 2019

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar ce se virează

Uniunii Scriitorilor din România
cont nr. RO44 RNCB 5101 0000 0171 0001,
BCR Unirea, București

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

TAYLOR, LAINI

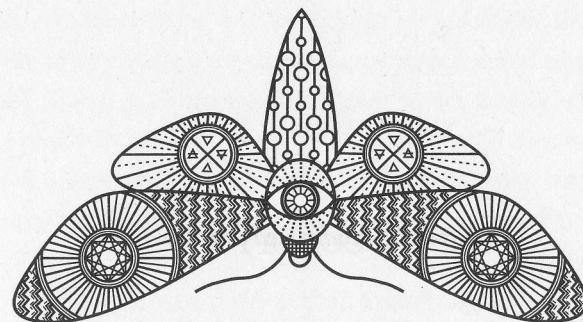
Visul își alege visătorul / Laini Taylor ; trad. din lb. engleză
și note de Iulia Dromereschi. - București : Epica, 2019

ISBN 978-606-8754-64-2

I. Dromereschi, Iulia (trad.)

821.111

LAINI TAYLOR

VISUL ÎȘI ALEGE VISĂTORUL

Traducere din limba engleză și note de
IULIA DROMERESCHI

EPICWAVE

Editura Epica, București, 2019

AMINTIRI DIN PLÂNGEREA

Numele pot fi pierdute sau uitate. Nimeni nu știa asta mai bine decât Lazlo Rătăcitul. Avusese, mai întâi, un alt nume, însă acela murise, ca un cântec când nu mai rămâne nimeni care să îl cante. Poate că fusese un nume de familie vechi, lustruit de multe generații de folosință. Poate că îi fusese dat de cineva care îl iubise. Îi plăcea să credă asta, însă nu avea nicio idee. Tot ce avea era *Rătăcitul și Lazlo — Rătăcit*, fiindcă acesta era numele de familie care li se dădea tuturor copiilor găsiți în Regatul Zosma, iar *Lazlo*, după unchiul lipsit de limbă al unui călugăr.

— I-a fost tăiată limba pe o galeră-închisoare, îi spusese Frațele Argos, când fusese suficient de mare să priceapă. Era un bărbat tăcut și neobișnuit, iar tu erai un copil tăcut și neobișnuit, așa că *Lazlo* mi-a venit imediat în minte. A trebuit să pun nume la atât de mulți copii în anul acela, încât îl alegeam pe primul care-mi trecea prin minte.

A adăugat:

Acela fusese anul în care Regatul Zosma îngenunchease și pierduse cu nemiluita săngele bărbaților săi într-un război pentru nimic. Războiul, firește, nu se mulțumise doar cu soldații. Câmpurile au fost părjolite, iar satele, prădate. Bande de țărani rămași fără casă cutreierau zonele rurale făcute una cu pământul, luptându-se cu ciorile pentru rămașițele treieratului. Atât de mulți muriseră, încât cotigile folosite pentru a duce hoții la spânzurătoare începuseră să transporte orfanii pe la mănăstiri și abații. Ajungeau acolo ca mieii de tăiere, după spusele călugărilor, și nici nu știau mai multe decât mieii despre originile lor. Unii erau suficient de mari să-și cunoască măcar numele, însă Lazlo fusese sugar și bolnav, pe deasupra.

— Cenușiu precum ploaia, așa erai, a spus Fratele Argos. Am fost sigur că vei muri. Dar ai mâncat, ai dormit și, cu timpul, ți-ai revenit. Nu ai plâns nici măcar o dată, lucru neobișnuit, însă ne-ai plăcut pentru asta. Niciunul dintre noi nu s-a călugărit ca să facă pe doica.

La acestea, copilul Lazlo răspunsese, aprins:

— Dar nici noi, copiii, nu ne-am născut ca să fim orfani.

Totuși asta era, un orfan și un Rătăcit, și, cu toate că era înclinat spre fantezie, nu își făcuse niciodată iluzii în această privință. Înțelesese, de când era numai un băiețel, că nu aveau să urmeze revelații. Nu avea să vină nimeni să îl ia acasă și nu avea să își cunoască niciodată numele adevărat.

Poate de aceea misterul Plângerii îl acaparase complet.

Existau două mistere, de fapt: unul vechi și altul nou. Cel vechi i-a deschis mintea, iar cel nou profitase și se strecurase și el înăuntru, se rotise în zbor de câteva ori, apoi aterizase și se instalase, mormăind ca un dragon multumit într-un bârlog nou și confortabil.

Și acolo avea să rămână misterul, în mintea sa, respirând taina anide-a rândul.

Trebuie să fi avut legătură cu un nume și cu descoperirea că, pe lângă faptul că numele se puteau pierde sau puteau fi uitate, mai puteau și să fie furate.

Avea cinci ani când se întâmplase, era băiat de pripas la Abația Zemonan și se furișase în bătrâna livadă, adăpost pentru fluturii aripa-nopții și aripi-de-dantelă, ca să se joace de unul singur. Era începutul iernii. Copacii erau negri și golași. Picioarele lui scrâsneau pe pământul înghețat la fiecare pas, iar norișorul răsuflării sale îl însoțea ca o stafie prietenă.

Tocmai atunci, clopotul a bătut de Angelus, iar timbrul său de bronz s-a revărsat prin poarta oilor, peste zidurile livezii, în unde leneșe, pătrunzătoare. Era chemarea la rugăciune. Dacă nu se întorcea, avea să fie trecut absent, iar dacă era trecut absent, urma să fie biciuit.

Nu s-a întors.

Lazlo găsea mereu că de a se strecura afară de unul singur, iar picioarele lui erau mereu vărgate de nuiua de alun care atârna de un cârlig cu numele lui pe ea. Merita să scape de călugări, de reguli și de treburi, și de viață care îl strângea ca niște pantofi prea strâmbi.

Ca să se joace.

— Faceți cale întoarsă acum, dacă nu vi s-a urât cu binele! a amenințat el niște dușmani imaginari.

Tinea câte o „sabie” în fiecare mână: crengi de măr, negre, la capetele groase înfășurate cu sfoară, în chip de mâner. Era o zgâtie de om, micuț, cu urme de tăieturi pe scalp, unde îl ciupeau călugării cu briciul când îi rădeau părul contra păduchilor, însă se ținea cu o demnitate deosebită și nu exista nicio îndoială că în

mințea lui, în acea clipă, era un războinic. Și nu orice războinic, ci

un Tizerkan, cel mai vajnic care se aflase vreodată.

— Niciun străin, s-a adresat el inamicilor, nu a văzut vreodată orașul interzis. Și nici nu îl vor vedea cât voi trăi eu.

— Atunci, suntem norocoși, au răspuns inamicii, care erau mai adevărați pentru el în amurg, decât călugării ale căror incantații coborau dinspre abație. Fiindcă nu vei mai trăi multă vreme.

Ochii lui Lazlo s-au îngustat.

— Credetă că mă puteți *învinge*?

Copacii întunecați au început să danseze. Fantoma respirației sale a plecat, purtată de o pală de vânt, dar a fost înlocuită de o alta. Umbra i s-a întins imensă dinainte, iar prin minte au început să-i străfulgere războaie străvechi și creaturi înaripate, un munte de oase de demon topite și, dincolo de el, orașul — un oraș pierdut în negura timpului.

Acesta era misterul cel vechi.

Îi venise de la un călugăr senil, Fratele Cyrus. Era invalid și căzuse în sarcina băieților de pripas să-i aducă mesele. Nu era blâzjin. Nu se purta nici ca un bunic, nici ca un mentor. Avea o strânsă crâncenă și când îi apuca pe băieți de încheietură îi ținea cu orele, forțându-i să repete catehisme fără sens și să mărturisească tot soiul de păcate pe care ei abia dacă le pricepeau, darăminte să le comită. Cu toții erau terorizați de el și de mâinile lui rășchirate, de prădător, iar băieții mai mari, în loc să îi apere pe cei mai mici, îi trimiteau în bârlogul lui, în locul lor. Lazlo era la fel de speriat precum ceilalți, însă se oferea să îi ducă *toate* mesele.

De ce?

Fiindcă Fratele Cyrus spunea povești.

Poveștile nu erau privite cu ochi buni la abație. În primul rând pentru că distrageau de la contemplarea spirituală sau, mai rău,

onorau zei falși, împingând la păcat. Dar Fratele Cyrus depășise asemenea idei. Mintea lui se desprinse din balamale. Nu părea să înțeleagă unde se află, iar confuzia îl înfuria. Fața i se încorda și se înroșea. În timp ce perora, îi săreau stropi de salivă. Dar avea și momentele sale de calm, atunci când se strecu pe o ușă ascunsă în propria memorie și își amintea de copilărie și de poveștile spuse de bunica lui. Nu își amintea numele celorlalți călugări, nici rugăciunile care îi reprezentaseră vocația zeci de ani, însă poveștile curgeau năvalnic din el, iar Lazlo asculta. Asculta așa cum un cactus absoarbe ploaia.

În părțile de miazăzi și de răsărit ale continentului Namaa — de parte, foarte departe de Zosma, care se afla la miazănoapte — era un deșert întins, numit Elmuthaleth, a cărui traversare era o artă deprinsă de numai câțiva oameni și păzită cu strășnicie de oricare alții. Undeva, în pustia aceea, se afla un oraș care nu fusese văzut niciodată. Mai degrabă un zvon, o născocire din care răsăreau minuni, purtate de cămile peste deșert, pentru a aprinde imaginația oamenilor din lumea largă.

Orașul avea un nume.

Oamenii care conduceau cămile și care aduceau minunile rosteau numele orașului și spuneau povești, iar numele și poveștile se răspândeau, își croiau drum, deopotrivă cu minunile, până în ținuturi îndepărtate, unde evocau peisaje și viziuni mirifice, cupole sclipitoare și cerbi albi îmblânzitori, femei atât de frumoase încât îți topeau voința și bărbăți cu iatagane care te orbeau cu strălucirea lor.

Timp de secole, așa au stat lucrurile. Multe aripi de palate au fost consacrate consemnării minunilor, și rafturi de biblioteci, poveștilor. Negustorii s-au îmbogățit. Aventurierii au căpătat curaj și au pornit singuri în căutarea orașului. Nu s-a întors niciunul. Era un oraș interzis *faranjilor* — străinii — care, dacă supraviețuiau

traversării Elmuthalethului, erau execuți ca spioni. Nu că astă
Respe-i-a oprit să mai încerce. Interzice-i cuiva un lucru, iar el și-l va dori
ca pe măntuirea sufletului, cu atât mai mult când acel ceva ar putea
fi o sursă de bogății nemaivăzute.

Mulți au încercat.

Niciunul nu s-a întors.

Orizontul deșertului a dat naștere soarelui în nenumărate zile
și se părea că nimic nu avea să se schimbe. Dar apoi, cu două sute
de ani în urmă, caravanele nu au mai venit. În punctele de hotar de
la apus de Elmuthaleth — Alkonost și altele — oamenii au așteptat,
căutând să zarească siluetele deformate de căldură ale cămilelor
lor ieșind din pustietate, aşa, ca întotdeauna; însă nu au mai ieșit.

Și nu au mai ieșit.

Și nu au mai ieșit.

Nu au mai fost cămile, nici călători, nici minuni și nici povești.
Niciodată. Asta a fost ultima oară când s-a auzit despre orașul
interzis, orașul nevăzut, orașul pierdut, și acesta era misterul care
deschisese mintea lui Lazlo ca pe o ușă.

Ce se întâmplase? Mai exista orașul? Voia să știe totul. A învățat
să îl convingă pe Fratele Cyrus să se întoarcă în acel loc al reveriei
și a adunat poveștile ca pe comori. Lazlo nu avea nimic, niciun
lucrușor, dar, de la început, poveștile i s-au părut tezaurul lui de
aur.

Între cupolele orașului, spunea Fratele Cyrus, erau întinse panglici de mătase, iar copiii făceau echilibristică pe ele, asemenei cir-carilor pe sfuri, alergând din palat în palat, cu mantilelor din
pene colorate. Acolo, nicio ușă nu se încuia și până și coliviile erau
deschise pentru ca păsările să vină și să plece după plac, peste tot
creșteau fructe minunate, coapte, gata de cules, iar pe pervazurile
ferestrelor se lăsau prăjituri, ca oricine voia să poată gusta.

Lazlo nu *văzuse* niciodată prăjituri, dar amite să guste, și fusese
biciuit când mâncase mere date jos de vânt, care erau mai mult
viermi decât fructe. Asemenea viziuni de libertate și belșug îl fermeau. De bună seamă îl distrageau de la contemplarea spirituală,
însă aşa cum vederea unei stele căzătoare te face să uiți de durerea
stomacului gol. De când cu ele, începuse să-l bată gândul că ar
putea exista și alte feluri de a trăi decât acela pe care-l cunoștea.
Mai bune, mai plăcute.

Străzile orașului, spunea Fratele Cyrus, erau placate cu lapislazuili și de o curățenie fără reproș, ca să nu murdărească părul lung
al doamnelor, care-l purtau ca pe o trenă de mătase neagră. Cerbi
albi, eleganți colindau străzile, iar reptile mari cât un stat de om
pluteau prin fluviu. Cei dintâi erau spectralii, iar substanța din
care erau făcute coarnele lor — spectralys sau lys — era mai de
preț decât aurul. Celealte se numeau svytagore, iar săngele lor
rozaliu era elixirul nemuririi. Mai existau și ravizii — feline mari,
cu colți ca niște coase — și păsări care imitau vocile omenești, și
scorpioni a căror înțepătură dădea o putere supraomenească.

Și mai erau și războinicii Tizerkani.

Foloseau săbii numite *breshtek*, suficient de ascuțite ca să despartă un om de umbra lui, și țineau scorpioni în cuști de alamă
agățate de cingătoare. Înainte de luptă, vârtau un deget, printr-o
deschizătură mică, să fie înțepăti, iar sub influența veninului erau
de neoprit.

— Credeți că mă puteți *invinge*? și-a sfidat Lazlo dușmanii din
livadă.

— Noi suntem sute, au răspuns ei, și tu ești *singur*. Ce crezi *tu*?

— Cred că ar trebui să credeți toate poveștile pe care le-ați
auzit despre Tizerkani și să faceți cale-ntoarsă, să plecați acasă!

Hohotele lor au răsunat precum părâiturile crengilor, iar Lazlo nu a avut de ales decât să lupte. Și-a vârât degetul prin cușca șuie, făcută din nuiele și rămurele, care îi atârna de sfâra de la brâu. Nu era niciun scorpion în ea, doar un cărăbuș amortit de frig, dar și-a înclăstat dinții din cauza unei înțepături imaginare și a simțit veninul insuflându-i forță. Apoi, și-a ridicat săbiile, cu brațele în V, și a răcnit.

A răcnit numele orașului. Precum tunetul, precum avalanșa, precum strigătul de luptă al serafimilor care veniseră cu aripi de foc și curățaseră lumea de demoni. Dușmanii lui s-au împiedicat. Au rămas cu gurile căscate. Veninul gonea prin sângele lui, iar el devenise suprauman. Era un vârtej. Era un *zeu*. Au încercat să i se împotrivească, însă nu se puteau măsura cu el. Săbiile lui aruncau fulgere și, doi câte doi, i-a dezarmat pe toți.

În toiul jocului, visele sale cu ochii deschiși erau atât de vii, încât să întrezărească o frântură de realitate l-ar fi șocat. Dacă s-ar fi putut da deosebită și l-ar fi privit pe băiețelul acela care se năpusea printre ferigile înghețate, agitând niște crengi, abia dacă s-ar fi recunoscut, atât de pătruns intrase în pielea războinicului din ochii mintii lui, care tocmai dezarmase o sută de dușmani și ii trimisese acasă, cu coada între picioare. Triumfător, și-a dat capul pe spate și a strigat...

... a strigat...

— *Plângerea!*

A încremenit, zăpăcit. Cuvântul îi scăpase de pe buze ca un blestem, lăsându-i în gură gust de lacrimi. Căutase să spună numele orașului, la fel ca în urmă cu o clipă, însă... dispăruse. Încercă din nou, și din nou găsi în schimb *Plângerea*. Era de parcă ar fi intins mâna după o floare și s-ar fi ales cu un melc sau cu o batistă udă. Mintea lui se dădea înapoi la numele acela. Dar nu se putea

opri să încerce, totuși, și de fiecare dată era mai rău ca înainte. Căuta ceea ce știa că se află acolo și tot ce pescuia era cumplitul nume *Plângerea*, cleios de gresit, umed ca visele urâte și mânjat de urmele de sare. Gura i s-a strâmbat de amărciunea acestuia. O senzație de vertig l-a cuprins, urmată de certitudinea nebună că ii fusese *luat*.

Îl fusese luat *din minte*.

Se simțea rău. Furat. Slăbit. A urcat în fugă pantă, sărind peste zidurile joase de piatră, și a trecut glonț prin țarcul oilor, prin grădină și prin mănăstire, încă strângând în mâini săbiile din crengi de măr. N-a văzut pe nimeni, însă a fost văzut. Era o regulă care interzicea fugitul, și, oricum, ar fi trebuit să fie la vecernie. S-a dus drept în chilia Fratelui Cyrus și l-a trezit, zgâltâindu-l.

— Numele, a spus, cu respirația tăiată. Numele lipsește! Orașul din poveste... spune-mi cum îl cheamă!

Știa, în adâncul sufletului, că nu îl uitase, ci era vorba de altceva, ceva întunecat și ciudat, însă exista șansa ca Fratele Cyrus să își amintească și totul să fie bine.

Dar Fratele Cyrus a spus:

— Ce vrei să spui, hăbăucule? Îl cheamă *Plângerea...*

Iar Lazlo a apucat doar să vadă cum chipul bătrânlui se schimbosește de confuzie, căci în clipa următoare o mână l-a înșfăcat de guler și l-a scos pe sus din chilie.

— Stai, a implorat el. Te rog.

Degeaba. A fost târât până în camera de lucru a abatelui, iar când l-au bătut, de data asta nu a fost cu nuiua lui de alun, care atârna pe perete în rând cu nuielele celorlați băieți, ci cu crengile sale de măr. Acum, nu mai era niciun Tizerkan. Care o sută de inamici? A fost dezarmat de un singur călugăr și bătut cu propria sabie. Halal erou. A șchiopătat săptămâni și i s-a interzis să îl mai

vadă pe Fratele Cyrus, fiindcă acesta devenise atât de agitat de la ultima lui vizită că trebuise sedat.

După aceea n-au mai fost nici povești, nici evadări — cel puțin, nu în livadă și nicăieri în altă parte în afara minții lui. Călugării erau cu ochii pe el, hotărâți să îl ferească de ispite — și de bucurie, care, deși nu e în mod explicit un păcat, deschide totuși calea spre păcat. Era ținut ocupat. Dacă nu muncea, se ruga. Dacă nu se ruga, munccea, întotdeauna „sub supraveghere adecvată”, pentru a preveni dispariția lui, asemeni unei sălbăticiumi, printre copaci. Noaptea, dormea, extenuat ca un gropar, prea obosit și să viseze. Părea că focul dinăuntru să fusese stins, iar tunetul și avalanșa, strigătul de luptă și vîrtejul fuseseră înăbușite.

Cât despre numele orașului dispărut, dispăruse și el, deopotrivă. Lazlo avea să își amintească mereu cum îl simțea în minte. Îl simțea ca pe o caligrafie, dacă pentru scrierea caligrafică s-ar fi folosit miere — ceea ce era comparația cea mai potrivită pe care el sau altcineva ar fi putut s-o facă. Nu li se întâmplase numai lui și Fratelui Cyrus. Oriunde se aflase numele — imprimat pe cotoarele cărților care-i conțineau poveștile, în registrele învechite și îngălbene ale negustorilor care îi cumpăraseră mărfurile și țesut în amintirea oricui auzise despre el — fusese șters și în loc rămăsese *Plângerea*.

Acesta era misterul cel nou.

Nu se îndoia că era vorba despre magie.

2

VISĂTORUL NU SE OPREȘTE DIN VISAT

Lazlo a crescut.

Nimeni nu îl putea numi norocos, dar ar fi putut fi mai rău. Printre mănăstirile care acceptau copii găsiți, una aparținea unui ordin flagelant. Alta creștea porci. Însă Abația Zemonan era faimoasă pentru scriptoriul său. Băieții erau instruiți de mici să copiceze manuscrise — dar nu și să citească; partea cu titlul a trebuit să o învețe singur — și cei cu o urmă de talent erau recruitați ca scribi. Talent avea, și ar fi putut rămâne acolo toată viața, aplecat deasupra unui pupitru, până ar fi rămas cu gâtul țeapă, lungit în față, dacă frații nu s-ar fi îmbolnăvit într-o zi de la niște pește stricat. Aceea fusese mâna norocului sau poate a sorții. Niște manuscrise erau aşteptate la Marea Bibliotecă din Zosma, iar Lazlo a fost însărcinat să le ducă.

Nu s-a mai întors.

Marea Bibliotecă nu era doar un loc în care se țineau cărți. Era o cetate înconjurată de ziduri, pentru poeți, astronomi și toate